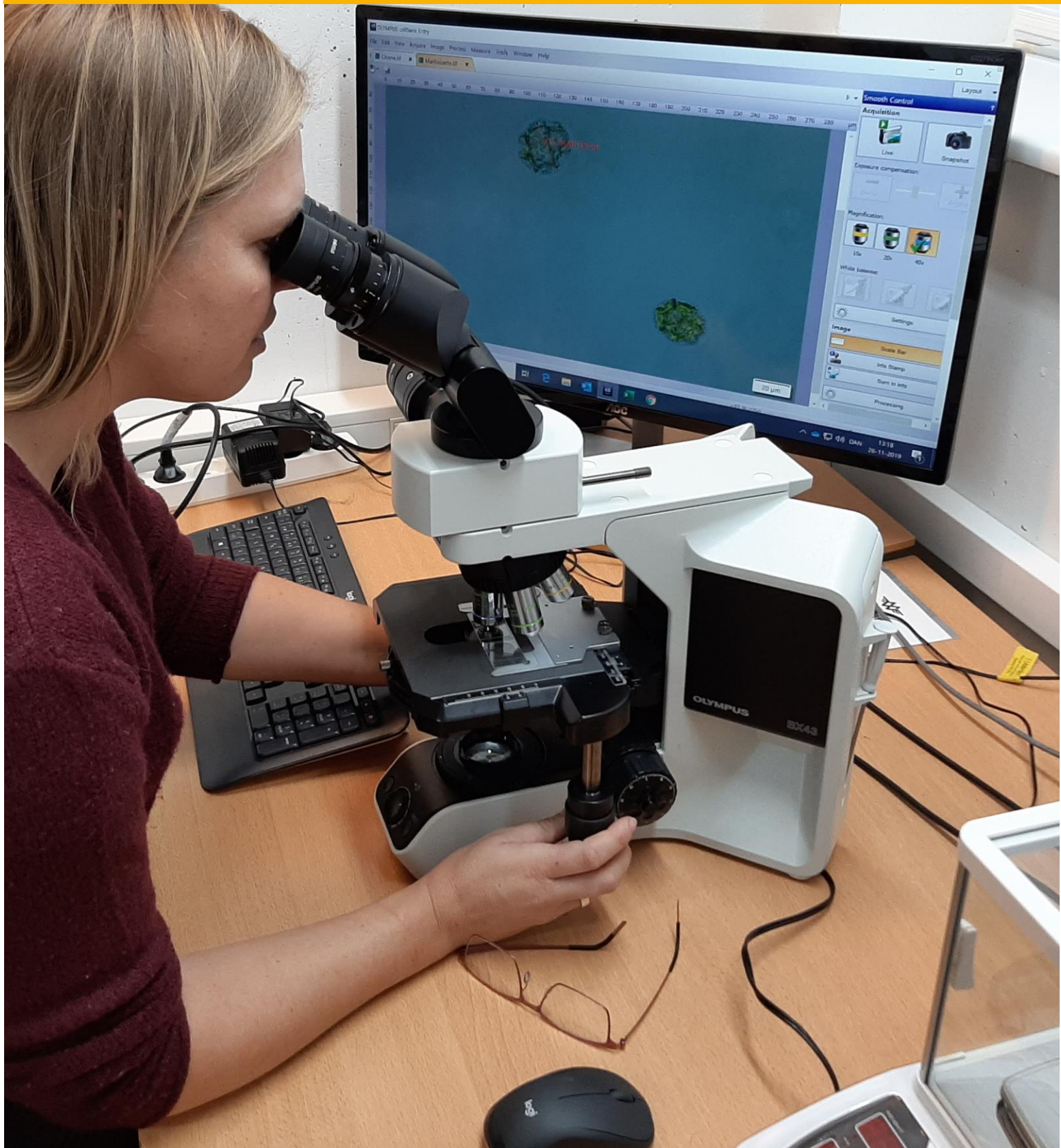

BESTYRELSENS BERETNING

DANMARKS BIAVLERFORENING

GENERALFORSAMLING 2020

INDHOLD

INDLEDNING	3
BESTYRELSEN	3
DET POLITISKE ARBEJDE	4
SEKRETARIATET	6
DET INTERNATIONALE ARBEJDE	7
ØKONOMIUDVALGET	8
FAGLIGT UDVALG.....	8
MARKEDSFØRINGSUDVALGET.....	9
UDDANNELSESUDVALGET	11
PROJEKTER.....	12

Forside: Mikroskopering af pollenkorn i Danmarks Biavlerforenings minilaboratorium. Foto: Ole Kilpinen.

INDLEDNING

Denne beretning adskiller sig fra alle andre beretninger i Danmarks Biavlerforenings historie ved at omhandle arbejdet i foreningen i 18 måneder og ikke som alle de andre år kun 12 måneder. Det er selvfølgelig Corona situationen, der er skyld til dette og også at vi skal holde denne generalforsamling efter bisæsonen og ikke som normalt før den starter.

Coronaen har selvfølgelig sat sit præg på foreningens aktiviteter. Personalet har i en lang periode arbejdet hjemmefra og alle møder og andre aktiviteter med personlig kontakt er blevet aflyst. Det er heldigvis lykkedes at holde et højt aktivitetsniveau i foreningen alligevel. Der er blevet holdt webinarer til erstatning for vintermøderne i lokalforeningerne og selv Naturmødet deltog vi i via nettet.

Vi er kommet igennem den svære periode på en fantastisk måde, og det vil her være på sin plads, at takke hele personalet for deres indsats, fleksibilitet og indstilling der har gjort det muligt at holde foreningen synlig og værdifuld for medlemmerne.

Ikke kun Coronaen har været en udfordring siden sidste generalforsamling. Specielt honningmarkedet – eller mangel på samme – har været meget i fokus. Vi anvender i Danmarks Biavlerforening mange ressourcer på at afhjælpe situationen på honningmarkedet, og situationen løses ikke af foreningens initiativer alene. Det kan få meget alvorlige konsekvenser for dansk biavl og dermed dansk bestøvning, hvis det ikke kan lade sig gøre at drive erhvervsmæssig biavl i Danmark.

BESTYRELSEN

Bestyrelsen har igen i år delt bestyrelsesmøderne mellem fysiske møder og Skype møder. Vi anser begge mødeformer som værende vigtige. Vi har holdt bestyrelsesmøder på Skype inden Corona gjorde det moderne. Møderne på Skype har den store fordel, at vi sparer adskillige timer til transport – og denne mødeform har vist sig at være rimeligt effektiv, men den kan ikke erstatte de

fysiske møder, der giver bestyrelsesmedlemmerne mulighed for at se hinanden i øjnene og lære hinanden at kende.

Corona situationen og den udsatte generalforsamling har jo også betydet, at det ikke har været muligt at vælge nye bestyrelsesmedlemmer i stedet for Jens, Erling og Peter S, der alle har udtrykt ønske om at udtræde af bestyrelse. De har heldigvis alle 3 holdt fast i deres poster.

Foto: Hanne Larsen

Medlemsudviklingen

I de to biår, som denne beretning dækker, har medlemsudviklingen været fantastisk og vi er nu oppe på 6282 medlemmer og det er kun to år siden vi kunne fejre medlem nummer 6000.

Det er især bemærkelsesværdigt, at vi også i 2020 har kunnet opretholde medlemstallet, for Corona'en slog til lige da de fleste lokalforeninger var tæt på at starte årets begynderkurser. Dette kunne i de fleste tilfælde ikke lade sig gøre p.g.a. forsamlingsforbuddet der kom i begyndelsen af marts. Det lykkedes heldigvis ret hurtigt at få stablet et online begynderkursus på benene. Det var meget imponerende, og der har været mange positive tilbagemeldinger på dette.

Lokalforeninger har gjort et stort stykke arbejde for - trods de svære forhold - at give de nye biavlere en god start, men vi må nok også forudse, at en del nye biavlere ikke har fået den start som vi kunne ønske for dem, og det vil i de næste par år sikkert blive nødvendigt at have ekstra fokus på

dem der er startet i år, for at vi kan beholde dem som biavlere.

Strategien

Vi vil på dette års generalforsamling fremlægge bestyrelsen forslag til en ny strategi for de næste 5 år. Det har været stort emne for bestyrelsen i den forgangne periode, og den har været på dagsordenen på flere af årets bestyrelsesmøder.

Erfaringen fra den gamle strategi har vist os, at det er meget svært eller umuligt, at forudse, hvilke emner, der vil være de vigtigste for foreningen flere år frem i tiden. Derfor er den strategi vi fremlægger mere fleksibel, så vi til en hver tid, kan justere i forhold til den aktuelle situation, samtidigt med at vi stadig har en linje i vores arbejde.

DET POLITISKE ARBEJDE

Bestøvsstrategi

Der er flere internationale forventninger om, at der etableres en bestøvsstrategi i Danmark. Dels har Danmark i 2016 underskrevet "Coalition of the Willing on Pollinators", og forpligtede sig dermed til at udvikle, facilitere og implementere en national strategi for at beskytte bestøvere. I juni 2018 vedtog Europakommissionen EU's "Initiative on pollinators", der opstiller forventninger til EU og medlemsstaterne om at modvirke bestøvernes tilbagegang.

Danmarks Biavlerforening sendte i oktober 2019 i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer et brev til miljøminister Lea Wermelin med opfordring om, at der etableres en dansk bestøvsstrategi. Samtidig tilbød organisationerne at gå foran i et bredt samarbejde, hvor organisationer sammen med offentlige myndigheder, kan identificere behov og initiativer. Miljøminister Lea Wermelin har siden kvitteret for henvendelsen og hun har lovet at der i forbindelse med biodiversitetspakken lanceres en bestøvsstrategi.

Danmarks Biavlerforening fulgte op med et webinar i forbindelse med det virtuelle Naturmøde i maj, hvor vi med en spændende præsentation direkte fra Irland, gav deltagerne et indblik i, hvordan Irland har grebet opgaven an.

Biodiversitetspakken

Cirka 50 grønne organisationer var i november inviteret til møde på Marienborg. Bag invitationen stod statsminister Mette Frederiksen og miljøminister Lea Wermelin, som med dette møde satte gang i regeringens proces, der skal føre frem til en biodiversitetspakke. Danmarks Biavlerforening deltog i mødet med bestyrelsesmedlem Bo Brebøl.

Ved mødet blev det af statsministeren fremhævet at bierne er forudsætningen for meget af det andet, samt at vi skal have mere natur, mere urørt natur og mere sammenhængende natur. Samtidig pegede hun på, at Danmark har behov

Naturmøde på Marienborg Foto: Ulrik Hasemann, Miljø- og Fødevarerministeriet

for både land- og skovbrug og at det er væsentligt at finde økonomien til den nødvendige indsats for naturen.

Danmarks Biavlerforening har sammen med Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Jægerforbund, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening udarbejdet et fælles udspil til natur og biodiversitet i det åbne land.

Vi udnyttede endvidere muligheden for at indsende konkrete forslag til, hvad biodiversitetspakken bør indeholde på Miljø- og Fødevareministeriets hjemmeside.

Foto: Rolf Theuerkauf

Pesticider

Danmarks Biavlerforening har et naturligt fokus på pesticider og deres risici i forhold til bier, samt risikoen for at der kan forekomme pesticidrester i honning. Det er vigtigt for os at være saglige og specifikke på dette område, og Danmarks Biavlerforening er ikke generelt imod pesticider.

Neonikotinoiderne har haft vores store fokus i en årrække, da denne gruppe af pesticider er særdeles skadelige for bier. Det er gradvis lykkedes at argumentere mod brugen af de mest skadelige neonikotinoider, og i november lykkedes det endeligt at stoppe Danmarks praksis om dispensation for brugen af disse midler, der er forbudt på EU-niveau. Miljøministeren oplyste at hun ville forbyde stoffet både til golfbaner og potteplanter i gartnerier. Roebranchen fik et år til at afprøve alternativer, under skærpede vilkår.

Når skaden sker og vores bier bliver ramt af pesticider, så er det vigtigt, at vi har et system, der kan håndtere dette. Det har vi i form af voldtgiftssystemet, men desværre har systemet været præget af manglende viden om, hvordan sager skulle håndteres. Det har derfor været vigtigt for Danmarks Biavlerforening at få voldtgiftssystemet beskrevet. Denne sommer har Landbrugsstyrelsen lanceret et faktaark, som beskriver de juridiske aspekter i sådanne sager. Danmarks Biavlerforening har fulgt op med en vejledning, der beskriver hvordan sagerne håndteres af biavleren og voldtgiftsmændene i praksis. Denne vejledning findes i vidensbanken på www.biavl.dk.

Brun bi

Danmarks Biavlerforening støtter op om arbejdet med bevarelse af den brune bi på Læsø. Læsø Biavlerforening afholdt i januar medlemsmøde for drøftelse af det fremtidige arbejde med den brune bi. Herunder blev drøftet styrker, svagheder, muligheder og trusler ved det nuværende system. Dette førte til en fremadrettet strategi for arbejdet med at bevare den brune bi på Læsø.

Mærkning

I februar 2019 gjorde Danmarks Biavlerforening Fødevarestyrelsen opmærksom på en særdeles vildledende mærkning på udenlandsk honning i supermarkedskæden ALDI. Honningen, der var af udenlandsk oprindelse, var mærket med Dannebrog og betegnelsen "Dansk produceret". Men på trods af henvisninger til Honningbekendtgørelsens bestemmelser, så valgte styrelsen ikke at gribe ind. En presseindsats fik i imidlertid ALDI til at ændre deres mærkning.

I løbet af året kom der flere eksempler på vildledende mærkning. Derfor henvendte Danmarks Biavlerforening i efteråret 2019 til fødevareminister Mogens Jensen, med anmodning om en hurtig indsats. Fødevareministeren tog efterfølgende initiativ til, at der blev lanceret en ny 'best practice'-vejledning, der blandt andet beskriver hvordan man bør mærke udenlandsk honning.

Herudover har Fødevarestyrelsen udarbejdet en ny generel mærkningsvejledning, som i skrivende stund er i høring. Herefter kan der sanktioneres,

hvis man uretmæssigt f.eks. sætter dansk flag på udenlandsk honning.

Endelig forventes en revision af honning-reglerne på EU-niveau, i den forbindelse er det sandsynligt, at der også tages stilling til mere tydelig oprindelsesmærkning af honning på EU-niveau.

Vespa velutina

Den invasive asiatiske gedehams, *Vespa velutina*, blev sidste år fundet i Hamborg, og således er gedehamsen observeret tæt på Danmark. *Vespa velutina* er indført fra Østen til Europa. Den fanger bier i luften og kan forårsage betydelig skade på bifamilier.

Danmarks Biavlerforening har etableret et samarbejde med Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen, der skal sikre overvågning og et beredskab til bekæmpelse af gedehamsen, hvis den observeres i Danmark. Sammen med styrelserne arbejdes der på yderlige tiltag i forhold til overvågning og sikre bedst muligt beredskab, hvis der sker observationer.

Den gulbenede asiatiske gedehams er for nuværende etableret i Italien, Spanien, Portugal, Frankrig og Belgien. Den er endvidere observeret i England og Tyskland.

Vespa velutina Foto: Ole Kilpinen

Binævnet

Nævnet holder normalt to møder om året. Nævnet behandler emner i relation til biavl. Desværre viser det sig at det kan være en træg affære at komme igennem med vores synspunkter. I

nævnet har vi bl.a. kæmpet for at den obligatoriske registrering, der forventeligt kommer til at gælde fra næste år, bliver udformet så den får værdi for biavlerne og at den ikke bliver gebyrbelagt.

Samarbejdet med de øvrige biavlerforeninger er godt og frugtbart og vi har sammen kunnet gennemføre gode arrangementer og projekter f.eks. temadagen om honningmarkedet, faktaark om parringsstationer, biforgiftning, regler og hensyn i biavl, samt videreudviklingen af bestøverportalen.

SEKRETARIATET

Sekretariatet blev i 2019 udvidet med to nye medarbejdere. Julianna Thomsen er blevet ansat som bogholder og Camilla Schabert er blevet ansat som projektkonsulent. Det er en naturlig udvikling når foreningen har øget medlemstal og flere projekter.

Administrationen, som varetager medlemsadministration, økonomi, salgsafdeling m.m. bemandes af Sally Bech Malmroes, Annette Klavsen og Julianna Thomsen. Konsulentgruppe består af Flemming Vejsnæs, Ole Kilpinen, Rolf Theuerkauf, Lise Hansted, Camilla Schabert og Asger Søgaard Jørgensen. Den daglige ledelse varetages af Rune Havgaard Sørensen.

Under corona-krisen har sekretariatet ligesom alle andre arbejdspladser måttet indrette sig på denne ændrede situation. Der var fokus på at opretholde driften, men medarbejdere som havde mulighed for at arbejde hjemme, gjorde i en lang periode brug af dette. Således var antallet af medarbejdere i en længere periode reduceret kraftigt, og risikoen for eventuel smitte blev dermed også reduceret.

DET INTERNATIONALE ARBEJDE

Apimondia

Som det tidligere er meldt ud, har vi sammen med biavlerforeningerne i Sverige og Norge besluttet, at lægge billet ind på Apimondiakongressen i 2025. Vi har holdt et møde i Oslo og flere Skypemøder. Der er opbakning fra både Norge og Sverige til projektet, og vi har aftalt en plan for det videre arbejde op mod Apimondiakongressen i Ufa i Rusland i 2022, hvor beslutningen om værtskabet træffes. Vi håber at den fælles indsats kan bringe kongressen til Danmark.

I september 2019 blev Apimondia-kongressen afholdt i Montreal. Mere end 20 danskere deltog i kongressen, der var meget velbesøgt af mange forskellige lande. Det lykkedes sammen med vores kollegaer fra Sverige og Norge, at få gjort opmærksom på vores kandidatur til Apimondia 2025.

Planlægning af vores bud på Apimondia 2025 sammen med Norge og Sverige. Foto: Søren Langberg Simonsen

Nordisk Baltisk Biråd

Nordisk Baltisk Biråd er et samarbejdsforum mellem biavlerforeninger, forskere og andre med interesse for biavl i vores del af verden. Der holdes et møde en gang om året i slutningen af januar hvor erfaringsudveksling, sparring og faglige emner af fælles interesse er på dagsordenen. I januar 2021 er det os der er vært for mødet, hvor medarbejdere, bestyrelsesmedlemmer og forskere fra de nordiske og baltiske lande samles i København.

European Professional Beekeepers (EPBA)

EPBA er et samarbejde mellem adskillige europæiske biavlerforeninger. Foreningen nåede at holde et møde i Østrig få dage før Coronaen lukkede Europa ned. Det helt store emne på mødet var afsætningen af honning i Europa. I de fleste lande er biavlerne presset af importeret honning fra oversøiske lande til priser som ingen kan konkurrere med og i denne forbindelse nævnes ordet honningforfalskninger rigtigt mange gange.

Desværre kan foreningen ikke løse problemerne, men der kan lægges vægt bag henvendelser til nationale og internationale myndigheder, når en samlet europæisk biavl står bag henvendelserne.

Copa-Cogeca

Danmarks Biavlerforening er repræsenteret i COPA-COGECA Working Party on honey. Her forsøger vi i samarbejde med øvrige biavlsorganisationer i EU at følge at have indflydelse på alle EU-forhold der relaterer sig til bier.

Udfordringerne på honningmarkedet fylder meget i hele EU, og gennem COPA-COGECA er der sendt en aktionsplan til de europæiske myndigheder. Aktionsplanen foreslår konkrete foranstaltninger til at give mere end 650.000 europæiske biavlere mulighed for at holde hovedet over vandet.

Blandt forslagene i aktionsplanen er, at EU hurtigst muligt sikrer, at honning, der importeres fra tredjelande, overholder EU's definition af honning, især for honning, der kommer fra Kina. Ud over dette bør oprindelsesmærkning indføres på alle blandinger af honning. For at styrke kontrollen opfordres EU-kommissionen også til at iværksætte en ny koordineret kontrolplan med medlemsstaterne, der skal målrettes importeret honning på mere end 20 ton fra tredjelande. Copa Cogeca opfordrer også til, at der på europæisk niveau oprettes et europæisk referencelaboratorium, der kan afsløre forfalskning af honning.

ØKONOMIUDVALGET

Økonomiudvalget der består af Helle, Jens og Arne med Rune fra sekretariatet, holder møde forud for bestyrelsesmøderne. Her gennemgås kvartalsrapporterne og bestyrelsen orienteres på bestyrelsesmøderne om eventuelle bemærkninger.

Fonden med bivenlige bidrag hører under økonomiudvalget. Fonden har til formål at yde tilskud til projekter til gavn for bier og andre insekter. Ansøgninger om tilskud skal ske gennem en lokalforening. Der er en del midler i fonden, men der er meget få ansøgninger. Lokalforeningernes opmærksomhed skal derfor henledes på denne mulighed for at få en del af udgifterne dækket ved aktiviteter der kan skabe opmærksomhed omkring biavl og bestøvning i lokalområdet.

FAGLIGT UDVALG

Fagligt Udvalg har i perioden bestået af bestyrelsesmedlemmerne Peter Sjøgren (Formand), Ivan Nielsen, Peter Nissen, Erling Atzen, samt Frank Nielsen, Klaus Langschwager og Peter Lundager. Fra sekretariatet deltager Flemming Vejsnæs.

Den forgangne periode har budt på mange udfordringer, i et år hvor især erhvervsbiavl er voldsomt presset på honningafsætningen.

Erfa-dage

Udvalget afholder hvert år ERFA dage med et præg af deltid og erhvervs biavl. Vi plejer at have en god tilslutning og vi føler at det den samme gruppe der kommer for at udveksle erfaringer. I årets løb har vi afholdt ERFA dage hos: Klaus Hviid i Gråsten (start maj 2019) og HF-honning i Avlum (slut august 2019), med meget stor tilslutning. Desværre måtte vi aflyse vores ERFA-dag hos Denis Breel, hvor vi ønskede at se på bestøvningsbiavl i sæsonen.

Grundet situationen omkring Corona har det været svært at gennemføre ERFA-dage i 2020. Der forsøges dog igen afholdt en dag med fokus på bestøvningsbiavl hos Bo Egelunn Nielsen i Slagelse i september 2020.

ERFA-dage hvor biavlerne har mest travlt, er nok ikke optimalt. Vi aflyste grundet for få tilmeldinger. Det er vigtigt, at vi åbner vores døre for hinanden og viser åbenhed. Det er den bedste måde at lave erfaringsudveksling på. Det giver snak, dannelse af netværk og erfaringsudveksling, som der kan bygges på fremover.

ERFA-dag hos HF-honning. Foto: Flemming Vejsnæs

Honningforfalskninger

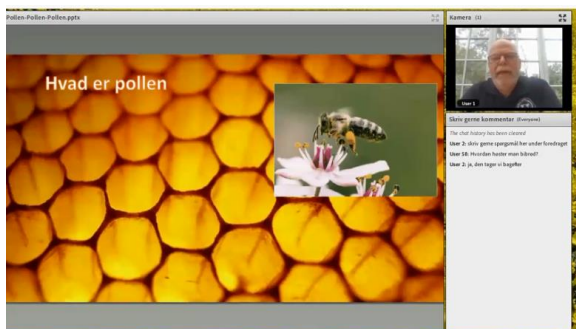
Det er ingen hemmelighed at der har været udfordringer omkring honningforfalskninger. Dette har fået grossister og opkøbere til at anvende analysemetoden HR-MS. Det er en helt ny metode. Den er meget følsom og er meget effektiv til at finde tegn på forskellige typer af foderrester i honningen. Det er helt grossisternes eget valg, hvilke metoder de lægger til grund for deres godkendelse af honninger. Vi har undersøgt sagen, og der findes flere metoder på markedet. Det vi i udvalget er enige om er, at ingen af disse metoder kan stå alene, så hvis en prøve er negativ, så anbefales det at lave yderligere analyser. Vi undersøgte i efteråret 2019 i alt 6 honninger, hvor det især var sommer og sensommer honninger vi undersøgte. Vi undersøgte både med analysemetoderne HR-MS og NMR, der viser sammensætningen af en honning. Analyserne for alle honningerne var negative. Det vil sige at der ikke blev fundet spor af tilsat sukker. Vi laver i 2020 nye analyser af honninger for at dække hele sæsonspekteret. I den forbindelse vil der også blive set på vores anbefalinger til fodring.

Test af Brugsdronninger

Test af de brugsdronninger, der sættes til salg, er en mangeårig aktivitet indenfor det faglige arbejde. Det er en test af vores dronningeavlere arbejde. Desuden laver vi i samarbejde med

dronningeavlere det såkaldte sygdomstolerance projekt, dronningavlerne laver en fælles udrensningstest på biernes sygdomstolerance. Testen kontrolleres af en af Danmarks Biavlerforenings konsulenter. Dette arbejde sikre at vi har en høj standard af dronninger til rådighed i Danmark. Vi kan kun anbefale at man køber ens dronninger hos avlere der lader sig teste. Testværterne, som udfører et stort og omhyggeligt arbejde med notatføring og observationer. Det vil vi gerne takke for.

Indenfor de sidste par år er der sket en stigning i interessen for Test af Brugsdronninger. Det er glædeligt for testen, men også glædeligt for rekruttering og sikring af dansk dronningavl. Stigningen har ført til, at Fagligt Udvalg har øget antallet af testbigårdsværter, så de mange dronninger kan fordeles over flere testværter.

En af de gennemførte weBinar'er.

weBinar

Gennem foråret blev der afholdt mere end 15 weBinar'er med næsten 100 deltagere på hver. Dette blev sat i værk på grund af corona-situationen, hvor der ikke har været de samme muligheder for at mødes og afholde foredrag i de lokale biavlerforeninger. Du kan se eller gense weBinarerne på: www.biavlsweBinar.dk.

Med genåbningen af Danmark, er det nu igen muligt under særlige forhold at mødes i foreningerne. Vi vil fortsat tilbyde weBinar'er med jævne mellemrum, og de vil blive annonceret her i nyhedsbrevet Biavler-Nyt.

MARKEDSFØRINGSUDVALGET

Markedsføringsudvalget har i den forgangne periode bestået af Bo Brebøl (formand), Jens Sprøegel, Peter Sjøgren, Helle Sehested, Jørn Egholm Jensen og fra sekretariatet Rune Havgaard Sørensen.

Markedsføringsudvalget arbejder også på at understøtte det direkte salg og salget gennem butikker. Det gør vi blandt andet med løbende udvikling af nye etiketter, herunder lågetiketter, der fortæller om bestøvning, og med butiksdysplays til dansk honning. I samarbejde med Uddannelsesudvalget er der udgivet et uddannelseshæfte om markedsføring.

Der er lavet en 2-minutters video til viral markedsføring af honning, og der arbejdes på flere projekter om markedsføring af honning.

Honningmarkedet

Honningmarkedet er fortsat katastrofalt. For at sætte ekstra fokus på den aktuelle situation på honningmarkedet blev der i foråret 2019 nedsat en Honning-Taskforce bestående af Bo Brebøl (formand), Ivan Nielsen, Jørn Egholm Jensen, Frank Nielsen, Poul Bach Sørensen, Peter Hansen og fra sekretariatet Rune Havgaard Sørensen.

Der importeres for meget honning og honninglignende produkter til Europa, og kontrollen er for svag. Det betyder, at god lokal honning ikke kan sælges engros til priser, der kan dække omkostningerne.

Taskforcen arbejder på at vende denne udvikling, men det er i sagens natur en stor og langvarig opgave at løfte. Vi arbejder på en opstramning af mærkningsreglerne og en påvirkning af forbrugerne, så de i højere grad vælger den gode danske honning. Vi har i den forbindelse samarbejdet med Fødevarestyrelsen om en Best-Practice-vejledning.

Honning som ingrediens i fødevarerproduktionen kan udvide det traditionelle marked. Der er et stort arbejde forude i fødevarerindustrien. Ideen

er foreløbig realiseret på bedste vis i et samarbejde med Mjødbryggerne.

Politisk er der gennem Copa-Cogeca fremsat ønske om en mere effektiv kontrol af importeret honning, synlig mærkning med oprindelsesland, markedsføring af EU-honning på det internationale marked og monitoring af EU-honningmarkedet.

Flere situationer har vist, at vi skal gøre hvad vi kan for at understøtte biavlere, der afsætter honning på grossistmarkedet. Dette har vi blandt andet gjort med en gennemgang af de analyser, der anvendes af grossisterne. Endvidere er udarbejdet en vejledning om kontraktforhold ved engros-handel, og en vejledning om prøvetagning er publiceret som artikel i Tidsskrift for Biavl.

I november 2019 afholdt Danmarks Biavlerforening på vegne af Binævnet et branchemøde om situationen på honningmarkedet. Mødet havde til formål at give et overblik over situationen, samt input til forbedring af situationen for såvel den enkelte biavler, som for hele branchen. Under hele mødet havde deltagerne mulighed for at bruge deres telefoner til at komme med forslag til initiativer, som kan bedre situationen på honningmarkedet. Alle forslag blev opsamlet via en hjemmeside, og der er på den måde samlet et katalog med seks overordnede emner, som der skal arbejdes videre med. En del af ideerne fra

kataloget er allerede indarbejdet i Danmarks Biavlerforenings initiativer.

Udstillinger og messer

Lokalforeninger gør en meget stor indsats for at sikre vores tilstedeværelse på udstillinger, folkemøder og messer. Dette giver os mulighed for at møde vores kunder, politikere og potentielle biavlere. Derfor prøver vi på bedste vis at understøtte lokalforeninger, der lægger arbejde i dette.

I 2019 var vi blandt andet til stede på Madens Folkemøde, Mjødens Dag, International Food Contest, Aarhus Food Festival, Naturmødet og adskillige dyrskuer. Madens Folkemøde er et nyt initiativ, som vi vil følge op. Aarhus Food Festival var også et nyt initiativ for biernes vedkommende, som vi vil følge op på.

I marts ændrede Covid-19 imidlertid alt. På grund af smittefare er de sædvanlige messer og udstillinger ikke blevet afholdt. Vi håber, at faren er drevet over, så vi kan arbejde mere normalt i 2021.

Bestøvning

Biernes absolut mest værdifulde produkt er bestøvning af vores afgrøder. Dette område understøttes af vores indsats omkring bestøverportalen. Dette sker i samarbejde med Landbrugsstyrelsen, Landbrug&Fødevarer og de øvrige biavlorganisationer.

Branchemøde om situationen på honningmarkedet Foto: Rune Havaard Sørensen

I den forgangne periode er bestøverportalen udvidet med nye faktaark og der er produceret en stribe pitch-videoer, der informerer om biernes bestøvning.

Bestøverportalen og værdien af biernes bestøvning omtales løbende i forskellige medier, og søges særligt synliggjort overfor jordbruget.

UDDANNELSESUDVALGET

Uddannelsesudvalget har i den forgangne periode bestået af: Peter Nissen (formand), Erling Atzen, Helle Sehested, Ivan B. Nielsen, Bodil Branner og Poul Larsen, samt fra sekretariatet Ole Kilpinen.

Uddannelsesudvalget arbejder ud fra følgende strategiske mål:

”Vi vil frem mod 2020 sikre, at uddannelsesstrukturen er fastlagt, implementeret og løbende udbygget.”

Regionale instruktørmøder

I de senere år har vi holdt 3 årlige regionale instruktørmøder, samt specifikke instruktørmøder, omhandlende et specifikt kursus.

På de regionale instruktørmøder tidligt i 2019 kunne vi præsentere en revideret udgave af begynderkurset, inkl. en del nyt undervisningsmateriale, herunder videoer. Desuden kunne vi præsentere ”aktivitetsark”, der er beregnet på at lave forskellige aktiviteter i skolebigården/på bigårdsbesøg/i slyngerummet, eller hvad man nu har at gøre brug af i lokalforeningerne. Aktivitetsarkene omhandler f.eks. fratagning og behandling af honning, produktion af aflæggere, rengøring af grej mv.

Af specialkurser kunne vi præsentere et sygdomskursus og et mjødkursus for instruktørerne.

På regionale instruktørmøder tidligt i 2020 kunne vi bl.a. præsentere

- Dronningekundskab for biavlere
- Rengøring og Sygdom

Lokalforeningsseminar

Vi har tidligere planlagt at udbyde en række foreningskurser også. Men med formandsmødets forandring til lokalforeningsseminar så vi muligheden for at udbyde en del af de påtænkte kurser her. Det gælder bl.a. foreningsledelse, fundraising og andre emner, som er særligt relevante for bestyrelsesmedlemmer i lokalforeningerne.

Videregående uddannelse i biavl

Samarbejdet med Dalum Landbrugsskole om at udvikle deres ”basisuddannelse” til en videregående biavleruddannelse er fortsat. Landbrugsstyrelsen har ikke flere støttemidler at bidrage med, og de andre biavlforeninger har ikke involveret sig, så derfor er det nu aftalt, at samarbejdet fremover kører mellem DBF og Dalum Landbrugsskole. Uddannelsen indgår fremover som en integreret del af DBF’s uddannelsesplan.

Uddannelsesplanen

Følgende kurser er sat i produktion:

- Afsætning (uddannelse og temahæfte forventes afsluttet i efteråret 2020)
- Uddannelse i dronningeavl (forventes afsluttet i 2021)

Følgende kurser har været drøftet og påregnes lavet ”på et tidspunkt”:

- Økonomi- og driftsstyring for større biavlere
- Kursus for planteskoler og ”bivenlig II”

Corona

Coronakrisen satte en effektiv stopper for uddannelsesudvalgets arbejde i en periode. Den gav dog også anledning til at "indtale" hele begynderundervisningsmaterialet, og herved gøre det nemmere for lokalforeninger at gennemføre den teoretiske del af begynderundervisning som fjernundervisning.

Følgende projekter blev indtil videre sat i stå af coronakrisen:

- Uddannelsesmaterialer til erhvervsskoler/landbrug
- Uddannelsesmateriale til børn.

Perspektiver

Med ovenstående anser vi opgaven med at få udviklet og implementeret en uddannelsesstruktur for gennemført. Opgaven er fremover at vedligeholde og løbende udvikle uddannelserne. Det er glædeligt, at opgaven i høj grad har kunnet udføres ved frivilligt arbejde fra dygtige biavlere. Derfor er der kun brugt en mindre del af de midler, der i sin tid blev afsat til opgaven.

Opgaven er desuden – og ikke mindst – at understøtte lokalforeningerne i at kunne bruge uddannelserne. Vi har nu løbende kontakt med ca. 150 instruktører, men det kniber for mange lokalforeninger at have kapacitet til at udbyde de kurser, vi havde forestillet os. Derfor kommer vi nok til at udbyde flere fra centralt hold, end vi tidligere forestillede os. Desuden er der en hel del lokalforeninger, vi endnu ikke har kontakt med, og det er en udfordring!

PROJEKTER

Danmarks Biavlforening gennemfører forskellige projekter, der på forskellig måde kan bidrage med ny viden til landets biavlere. Projekterne er i vid udstrækning finansieret af eksterne midler. Der er dog altid fokus på, at projekterne skal passe ind i foreningens formål og/eller strategi, hvis de skal igangsættes. For flere af projekterne gælder det, at medlemmer medvirker i forsøgsarbejde og opsamling af praktiske erfaringer. På den måde er projekterne med til at omdanne forskning til praktisk biavl.

Verdens bedste honning

Projektet stiler mod at opbygge et laboratorium, hvor vi vil kunne tilbyde biavlere at få lavet simple, men hurtige og billige analyser af deres honning. Vi ønsker at sætte fokus på honningskvalitet. Vi ønsker også at forbedre mulighederne for at producere og sælge flydende honning - et meget efterspurgt produkt, som det mange steder i Danmark er vanskeligt eller usikkert at producere. Projektet er finansieret af Promilleafgiftsfonden.

Pollengenkendelse og blomstringskalender

Dette er et nystartet projekt, som forventes at køre i tre år. Målet er, at vi skal opbygge en hjemmeside, hvor man kan finde information om de forskellige biplanter, lidt i stil med vores biplante-kalender. Herudover skal der være mulighed for at indrapportere, om man har set nogle af de vigtigste biplanter i blomstring. Projektet er finansieret af Promilleafgiftsfonden.

Max. 10% vintertab

I dette projekt vil vi sætte fokus på, hvad det er der går galt, når vi mister bifamilier. Man kan aldrig helt undgå tab af bifamilier, men vi har valgt at sætte fokus på, at har man et vintertab på over 10%, er der noget, der er gået galt. Noget der kunne være gjort anderledes. Hvert eneste år ser vi mindst 50% af biavlerne, som har tab under 10%, men en mindre gruppe har større tab. Derfor vil vi som opfølgning på spørgeskemaet om vintertab analysere på, hvad der kan være gået

galt. Vi vil kontakte biavlere, som har sagt ja til at blive kontaktet og som har oplevet større vinter-tab. Vi vil sammen med biavlerne gå igennem, hvad der kan være gået galt og forsøge at finde måder og strategier, så det kan undgås i fremtiden. Projektet er finansieret af det nationale bi-avlsprogram.

Verdens bedste biavlsprodukter

Dansk biavl er udfordret i forhold til at afsætte vores produkter. Der er behov for mange tiltag for at forbedre denne situation. Vi vil dels indsamle gode ideer til produkter, som vi ved findes rundt omkring i landet. De idéer vil vi gerne sprede ud blandt alle biavlere. Men vi vil også arbejde med udvikling af nye produkter, hvor biavlsprodukterne indgår. Vi skal være innovative og opfindsomme, så vi kan tilbyde forbrugeren nye spændende ting. I projektet gennemføres endvidere en forbrugerundersøgelse. Projektet er også finansieret af det nationale biavlsprogram.

Insignia

Et af de virkelig spændende vi har fået lov til at deltage i, er det internationale INSIGNIA projekt, som undersøger honningbier som bio-indikatorer af forureningsgraden i vores omgivelser. Vi var værter for 4 test bigårde hvor forskellige metoder blev afprøvet og er nu klar til det store forsøg med 9 bigårde i 2020. Projektet inkluderer i alt 9 lande. Projektet finansieres af EUs "Horizon 2020"-ordning.

Vilde biers redepladser

For at styrke Danmarks Biavlerforenings aktiviteter med at forbedre forholdene for de vilde bier gennemføres en forundersøgelse, hvor et Citizen Science projekt vil blive afprøvet. Forundersøgelsen har til formål at afprøve og justere metodikken, at indsamle informationer og viden om vilde biers krav til redepladser og at gøre biavlere og frøavlere bevidste om, hvorledes man forbedrer betingelserne for vilde bier. Projektet har som primært mål at få biavlere til at indsamle informationer om forekomst af og krav til redepladser for humlebier og enlige bier og at undersøge og

justere metodikken. Projektet er støttet af Ole Heyes Fond.

Bivenlige golfbaner

En række golfbaner er registreret i Danmarks Biavlerforening som "Bivenlige". Det betyder at golfbanen i sit anlæg og drift tager hensyn til beskyttelsen og fremme af bierne, som inkluderer honningbier, humlebier og enlige bier. Projektet har til formål dels at undersøge forekomsten af vilde bier på disse golfbaner og give deres publikum viden om værdien af de bivenlige tiltag, som findes på golfbanens arealer og dels at medvirke til at fremme forholdene for bierne på golfbanerne. Projektet udføres på golfklubbens arealer, men det vil kunne udvides til at omfatte flere golfbaner i et evt. senere projekt. Projektet er støttet af Golfsportens natur- og miljøfond.

BATWA

Igennem de sidste 30 år har Danmarks Biavlerforening været ansvarlig for forskellige biavlsprojekter i 3. verdens lande. Det har været i Gambia, Guinea Bissau, Tanzania, Dominica, Indien og Vietnam. I disse projekter har Danmarks Biavlerforening samarbejdet med lokale NGO'er og projekterne har været finansieret af eksterne midler.

Lokal biavler viser bidronning frem. Foto: Janet Lowore BfD

Sammen med organisationen Bees for Development er der i en periode arbejde med, at opnå støtte til igangsætning af et nyt projekt. Dette er nu lykkedes med et projekt, hvor formålet er at hjælpe nogle af Ugandas ca. 6.000 Batwa pygmæer til en bedre levestandard.

Batwaerne har levet i regnskoven i pagt med naturen og høstede blandt andet honningbier og brodløse bier. I forbindelse med oprettelsen af gorillareservater blev en stor del af batwaerne tvunget ud af deres skov ved hjælp af militæret. Det er planen, i løbet af 2 år, at udanne 80 batwaer i biavl, så de får mulighed for at få en indkomst. Der vil blive uddannet i bæredygtig biavl, hvor stort set alt udstyr fremstilles lokalt. Der samarbejdes i projektet med Bees for Development og TUNADO (The Uganda National Apiculture Development Organisation).

Afsluttede projekter

I 2019 afsluttede vi vores Projekt: **Udvikling og kvalitet i biprodukter**, hvor vi intenst igennem 3 år arbejdede med at udvikle **produktion og salg af pollen og propolis**. Et utroligt spændende projekt med mange engagerede deltagere. Ud af projektet er der kommet et stort temahæfte som er udsendt med tidsskriftet, samt man kan se mange information of salg af propolis ved at se på www.biavl.dk/pollen. Projektets arbejde fortsætter igennem Pollen og propolisforeningen som allerede nu har over 50 medlemmer. Se mere på www.pollen-propolis.dk.

Vi har også afsluttet udviklingen af vores **bisygdomsapp og bisygdomsbog**. Se mere på www.bisygdom.dk og vores sygdomshæfte som blev omfangsrigt er blevet uddelt med Tidsskrift for Biavl.